

דוח העוני של ארגון לתת: 268 אלף משפחות נוספות הידרדרו לעוני עקב משבר הקורונה

הדוח האלטרנטיבי של עמותת לתת מגלה תמונת מצב חברתית כואבת • 422 אלף משקי בית נקלעו למצוקה כלכלית • כרבע מהציבור היו זקוקים לסיוע ולא קיבלו אותו • 21.6% מהקשישים הנתמכים חששו למות בביתם ושאישי לא יידע מכך • מנכ"ל לתת ערן וינטרוב מזהיר: "אם הממשלה לא תשכיל להשקיע עשרות מיליארדים באוכלוסיות הפגיעות ביותר, הקריסה תהיה בלתי נמנעת"

מיכל פעילן | שושי חתוקה | N12 | פורסם 09/12/20 10:55

צילום: החדשות 12

דוח העוני האלטרנטיבי לשנת 2020 של עמותת "לתת" פורסם הבוקר (רביעי) והוא מגלה זינוק בשיעורי העוני בישראל. מהדוח עולה כי על רקע המשבר הכלכלי שהביאה איתה הקורונה, כמחצית מהאוכלוסייה נפגעה כלכלית כתוצאה מהמשבר ו-268 אלף משפחות הצטרפו למעגל העוני. כרבע מהציבור היו זקוקים לסיוע ולא קיבלו אותו.

לעדכונים נוספים ושליחת הסיפורים שלכם - היכנסו לעמוד הפייסבוק של החדשות

לקריאת הדוח המלא - לחצו כאן

בשונה מהמוסד לביטוח לאומי שמודד את רמת העוני בישראל על פי נתוני הכנסה, הדוח האלטרנטיבי של "לתת" מבוסס על מדגם מייצג של כלל האוכלוסייה, שאלונים בקרב זקוקים, מקרים ודיווחים מארגוני מו"מ ועמותות מזון ומקרים נפרדים גם תחומים הנוגעים

המחקר, שנעשה בשיתוף עם מכון ERI, בחן את השפעת משבר הקורונה על המצוקה הכלכלית והעוני, ובחן את ממצאיו על פי 3 פרמטרים:

הכנסה - הכנסה נטו נמוכה ממחצית חציון ההכנסות לנפש תקנית, כלומר מתחת לקו העוני על פי ההגדרה הרשמית המקובלת במדינות מערביות.

היעדר תנאים בסיסיים - נבחרו 6 תנאים המעידים על מחסור חמור במשק הבית. משפחה שנאלצה לוותר על לפחות 3 תנאים בסיסיים, נחשבת כמשפחה שסובלת ממחסור חמור. התנאים שנבחרו הם: 1. ויתור על רכישת מוצרי מזון חיוניים; 2. ויתור על טיפולים רפואיים נחוצים או על רכישת תרופות; 3. איחור בתשלום חשבונות שוטפים; 4. אי תשלום חובות; 5. ויתור על רכישת ציוד לימודי בסיסי לילדים; 6. נזקקות לסיוע מגוף חיצוני (מחלקת רווחה, עמותת סיוע ועוד).

מצוקה סובייקטיבית - תחושת מצוקה כלכלית סובייקטיבית, יחד עם רמת הכנסה מתחת לחציון ההכנסה לנפש תקנית (6,000 ₪).

656,000 משפחות חיות באי ביטחון תזונתי | צילום: החדשות 12

ממצאי הדוח

שיעור העוני בישראל בעלייה חדה

268,000 משפחות הצטרפו למעגל העוני. מדובר על עלייה מהיקף של חמישית מהמשפחות (20.1%, 582,000) לכמעט שליש (29.3%, 850,000). כמו כן, 422,000 משקי בית חדשים נקלעו למצוקה כלכלית בעקבות הקורונה. שיעור משקי הבית במצוקה כלכלית עלה ל-38.6% בזמן המשבר, בהשוואה ל-24.1% טרום המשבר.

656,000 משפחות חיות באי ביטחון תזונתי בישראל, מתוכן 286,000 משפחות באי ביטחון תזונתי חמור. 50.7% מהאוכלוסייה הכללית העידו על פגיעה כלכלית חמורה בעקבות המשבר.

עוד נתון שמלמד על המשבר הכלכלי שעוברת ישראל הוא שכמעט רבע מהמשפחות בישראל מדווחות על מצב כלכלי טוב ומעלה בזמן המשבר, בהשוואה ל-45% טרום פרוץ המשבר. שיעור משקי הבית שדיווחו על מצוקה כלכלית חמורה, גדל פי שלושה. 80% מהמשפחות העובדות החיות בעוני נפגעו תעסוקתית בעקבות משבר הקורונה.

סיוע לנזקקים

שיעור המשפחות שפגועו תעסוקתית בעקבות משבר הקורונה

המשמעותי ביותר עמו נאלצו להתמודד בעקבות המשבר הכלכלי. 45.1% מההורים הנתמכים נאלצו לוותר על תחיליפי חלב אם עבור ילדיהם או לתת להם פחות מהכמות המומלצת, ו-35.9% העידו שילדיהם דילגו או צמצמו בגודל הארוחות כי לא היה ברשותם מספיק כסף לרכוש מזון, בהשוואה ל-30.4% בשנה שעברה.

תנאי המחיה

ההוצאה החודשית הממוצעת של משפחה נתמכת סיוע עומד על 7,551 ש"ח, כאשר ההכנסה הממוצעת שלה היא 5,104 ש"ח בלבד. 55.6% מהנתמכים מעידים כי התוסף להם חוב בעקבות משבר הקורונה, לעומת השיעור באוכלוסייה הכללית שעומד על 29.8%. עוד עולה מהנתונים כי 26% מהמשפחות הנתמכות העידו שמצבם החברתי של ילדיהן החמיר בצורה משמעותית, כי התביישו להזמין חברים לביתם בשל תנאי הדיור והמצוקה.

קשישים

אוכלוסיית הקשישים היא אחת הקבוצות באוכלוסייה שנפגעה בצורה קשה ממשבר הקורונה. 86% מהקשישים שקיבלו סיוע, ציינו שהם חוו תחושת בדידות במהלך המשבר, ו-21.6% ציינו שהם חששו בתקופת משבר הקורונה למות בביתם ושאיש לא יידע מכך.

אי-שוויון הזדמנויות בחינוך

73.9% ממקבלי סיוע העידו שאין ברשותם מחשבים ללימוד מרחוק, בהשוואה ל-33.3% מהאוכלוסייה הכללית שהעידו על כך. 36.6% מהמשפחות הנתמכות העידו שמאז התפרצות מגפת הקורונה, אחד או יותר מהילדים במשק הבית החסירו ימי לימוד בבית הספר כי נאלצו לעבוד ולסייע בפרנסת המשפחה.

הקשישים: חווים בדידות וחוששים למות בביתם מבלי שאף אחד יידע מכך | צילום: 123RF

"המדינה סירבה להשקיע באותן משפחות"

ז"ל דרמון, מייסד ונשיא "לתת", התייחס לנתוני הדוח: "הזינוק בשיעורי העוני מאמת את התחזיות הכלכליות הפסימיות ביותר של תחילת המשבר, ומדגיש את חולשות האקו סיסטם בישראל. הקורונה הפרה את האיזון הכלכלי העדין ודחפה עשרות אלפי משפחות חדשות למצוקה כלכלית ועוני, אבל המדינה היא זו שבעצם יצרה את התנאים לשבריריות זו, בכך שסירבה בעבר להשקיע באופן משמעותי באותן המשפחות לבניית איתנות חברתית. הסבירות לחיסון נגד COVID-19 בשנה הקרובה, מאפשרת לנו לראות את האור בקצה המנהרה. אבל ברגע שהמגבלות יסתיימו והצמיחה תתחדש, יהיה צורך להתחיל בעבודה

השנים. רק כך, לא נאבד אנושיות בעולם החדש, ונוכל להשיב רמה מינימלית של לכידות חברתית".

מנכ"ל "לתת". ערו וינטרוב. הזהיר: "אם הממשלה לא תשכיל להשקיע עשרות מיליארדים

פוליטי פנים בעולם קורונה בריאות המגזין ספורט כסף תוכניות mako עוד מיוחד חיפוש

נשיא המדינה ראובן ריבלין קיבל לידיו את הדוח והגיב לממצאים: "דוח העוני האלטרנטיבי לשנת 2020, הוא דוח קשה, כואב, מהקשים שקראתי ועמדו לנגד עיני. הדוח מראה כיצד משבר הקורונה הפך ממשבר בריאותי למשבר כלכלי וחברתי רחב ועמוק. לצד הפגיעה הממשית במעמד הביניים, מתברר שהאוכלוסיות הכי הפגיעות, סובלות בצורה הקשה ביותר בזמן המשבר הנוכחי".

דוח העוני משבר כלכלי סיוע כלכלי

ערוצים	תוכניות	הגדרות	הצטרפו לניוזלטר שלנו	הרש
ביטחוני	סדר עולמי	תנאי שימוש	אודות	mail@address.co.il
פוליטי	תוכנית חיסכון	מדיניות פרטיות	פרסמו אצלנו	
פלילי	שש עם	צור קשר	הסדרי נגישות	
פנים	אולפן שישי	המייל האדום		
בעולם	פגוש את העיתונות			
חינוך	המהדורה המרכזית			
פרשנות	חמש עם רפי רשף			

